

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ : 220/2008
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ Β'

Συνεδρίαση της 08-04-2008

Σύνθεση

Προεδρεύων :

Χρήστος Τσεκούρας, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι :

Νικόλαος Κατσιμπας, Σπυρίδων Δελλαπόρτας,
Ανδρέας Φυτράκης, Ηλίας Ψώνης, Βασιλική
Δούσκα,

Εισηγητής:

Ανδρέας Φυτράκης, Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος :

1102925πε/7148πε/Β0010/06-02-2008 του
Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, Γεν.
Δ/ση Δημ. Περιουσίας και Εθν. Κληροδοτημάτων,
Δ.Δημ. Περιουσίας, Τμ. Β'

Περίληψη Ερωτήματος:

Εάν, επί συγκεκριμένης εκτάσεως η οποία
ανεγνωρίσθη ως ιδιωτική διαδικαστικής
αποφάσεως, πρέπει να εφαρμοσθή υπό του
Δημοσίου η απόφασις αυτή, ή δύναται να
εφαρμοσθούν επ'αυτής αι διατάξεις του νόμου
2971/2001, οι σχετικές με τον καθορισμόν παλαιού
αιγιαλού.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
εγνωμοδότησε ως ακολούθως:

Α) Δια της από 30-07-1982 αγωγής της, κατά του Ελληνικού Δημοσίου,
ασκηθείσης ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κερκύρας, η εις Κέρκυρα

εδρεύουσα ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία Η.Ρ. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΡΙΖΟΥ Α.Ε. ζήτησε να αναγνωρισθεί, δια τους εις αυτήν εκτιθέμενους λόγους, κυρία εκτάσεως 55 περίπου στρεμμάτων τοποθετούμενης εις το προς την θάλασσα τμήμα μείζονος ιδιοκτησίας της κειμένης εις την θέσιν ΛΑΤΖΕΣ ή ΠΑΛΗΟΡΟΓΓΚΟΣ της κτηματικής περιφέρειας της κοινότητος Χλωμού Κερκύρας.

Δια των οριστικών αποφάσεων : 112/1985 και 31/1986 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κερκύρας και Εφετείου Κερκύρας αντιστοίχως έγινε δεκτή κατ' ουσίαν η ανωτέρω αγωγή, ήτοι έγινε δεκτό ότι το επίδικο ουδέποτε υπήρξε αιγιαλός, ως προέβαλλε το Δημόσιο και ότι τούτο αποτελεί τμήμα μείζονος εκτάσεως 126 στρεμμάτων ανηκούσης εις την ενάγουσα.

Της, κατά της δευτέρας των αποφάσεων τούτων, ασκηθείσης αναιρέσεως υπό του Δημοσίου απορριφθείσης δια της υπ' αριθμόν 244/2007 αποφάσεως του Αρείου Πάγου, βεβαιούται, μετά δυνάμεως δεδικασμένου, ότι η επίδικος έκτασις δεν αποτελεί αιγιαλόν, εν ενεργεία ή παλαιόν. .

Ούτω διατυπύεται το, ως άνω, ερώτημα εάν πρέπει να εφαρμοσθή ή επιδικάσασα το επίδικο ακίνητο αμετακλήτως υπέρ της εταιρείας απόφασις, ή θα πρέπει εις την περιοχή του ακινήτου να ακολουθηθεί η νόμιμος διαδικασία καθορισμού του παλαιού αιγιαλού, ώστε να καταστή νόμιμος η σχετική απόφασις του Γ.Γ.Περιφέρειας Ιονίων νήσων, ως απαιτεί, δια την δημοσίευσίν της εις την Ε.Τ.Κ., το Εθνικό Τυπογραφείο.

Β) Η, ως άνω, απόφασις του Εφετείου Κερκύρας, η απορρίψασα την έφεσιν του δημοσίου, εμπεριέχουσα την εκκληθείσα αναγνωριστικήν πρωτόδικον απόφασιν, αποτελεί δεδικασμένο δια την κυριότητα του ακινήτου δεσμεύον απολύτως το ηττηθέν Ελληνικό Δημόσιο (ΚΠολΔ : 321 επ.), της, τυχόν, οιασδήποτε αντιθέτου προς αυτό ενεργείας του, δικαστικής ή εξωδίκου εις το πλαίσιο και διοικητικής έτι διαδικασίας, παρισταμένης ως απαραδέκτου και μη νομίμου.

Η τοιαύτη δέσμευσις του Δημοσίου και η εντεύθεν μη νομιμότης των, τυχόν, αντιθέτων προς το δεδिकाσμένον ενεργειών του, απορρέει και εκ διατάξεων του άρθρου 1 του Νόμου 3068/2002 «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, κ.λπ.», οριζουσών ότι, «το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών Δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δίκονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει». (ορ. Συντ. άρθρο 95 παρ.5).

Ενταύθα, ως συμμόρφωσις προς την προδήλως περιλαμβανόμενη εις την ρύθμισιν αυτήν, ως άνω, αναγνωριστικήν κυριότητος ακινήτου απόφασιν, νοείται η μη επιχείρησις υπό του δημοσίου οιασδήποτε πράξεως αμφισβητούσης την δια της αποφάσεως αυτής διασφαλιζόμενην, μεταξύ των ενταύθα διαδίκων και περί την κριθείσαν διαφοράν αυτών έννομον σχέσιν και την περί αυτήν διαμορφουμένην ασφάλεια δικαίου, ήτοι, ενταύθα, επιβάλλεται ο μη καθορισμός υπό της διοικήσεως αιγιαλού, εν ενεργεία ή παλαιού, επί του άνω ακινήτου κατά τρόπον δεικνύοντα, ασέβεια προς το ανωτέρω δεδικασμένο το εμποδίζον την εκ νέου έρευνα της υποθέσεως κατά την διαδικασίαν αυτήν καθορισμού εις την περιοχήν του ακινήτου αιγιαλού ή παλαιού αιγιαλού και εάν έτι η κρίσις του δικαστηρίου θεωρείται υπό της διοικήσεως εσφαλμένη, της τοιαύτης θεωρήσεως μη εξικνουμένης πέραν των ορίων της εντεύθεν πάντοτε υποθετικώς τιθεμένης θεωρητικής προσεγγίσεως τοιούτου ζητήματος.

Γ) Κατά τας διεπνούσας τον καθορισμόν του παλαιού αιγιαλού διατάξεις του κατά την άνω δίκην ισχύσαντος νόμου ΑΝ 2344/1940, άρθρο 2 παρ. 3 και 9, αλλά και του νυν ισχύοντος Ν. 2971/2001, άρθρο 2 παρ. 5, ο παλαιός αιγιαλός, οριζόμενος κατά την υπ' αμφοτέρων των νόμων τούτων προβλεπόμενη διαδικασία, είναι ζώνη της ξηράς η οποία προέκυψε από την μετακίνησιν της ακτογραμμής προς την θάλασσα, οφείλεται εις προσχώσεις ή τεχνικά έργα και προσδιορίζεται από την νέα γραμμή του αιγιαλού και το όριο παλαιότερον υφιστάμενου αιγιαλού.

Η νομιμότης καθορισμένου παλαιού αιγιαλού προϋποθέτει συνδρομή των, ως άνω, προϋποθέσεων η οποία αποκλείεται ή εκλείπει όταν δια δικαστικής αποφάσεως κριθεί ότι δεν υπήρξε ποτέ αιγιαλός καταλαβών το εκάστοτε ενδιαφέρον ακίνητο, το δε ακίνητο το παρά την τοιαύτην κρίσιν χαρακτηρισθέν υπό της διοικήσεως ως παλαιός αιγιαλός, δεν μεθίσταται, κατά τους ως άνω νόμους, εις την ιδιωτικήν περιουσίαν του Δημοσίου, και το, τυχόν, προ της τοιαύτης κρίσεως, χαρακτηρισθέν ως παλαιός αιγιαλός ακίνητον παύει διάθετον την τοιαύτην ιδιότητα και δη απ' αρχής του ορισμού του ως ιδιωτικής ιδιοκτησίας.

Δ) Ο κατά τας, ως άνω, διατάξεις καθορισμός του παλαιού αιγιαλού εις ορισμένην περιοχή δεν προϋποθέτει προηγουμένην της σχετικής προς τούτο διαδικασίας εκκαθάρισιν του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των δι' αυτού καταλαμβανομένων ακινήτων, η δε τήρησις της διαδικασίας αυτής δεν εμποδίζεται εκ της περατώσεως δίκης περί την κυριότητα ακινήτου τινός καταλαμβανομένου υπ' αυτού, δεδομένου, άλλωστε, ότι η διαδικασία αυτή συνήθως δεν αφορά μόνο εις το ακίνητο αυτό.

Εν όψει, όμως, των προεκτεθέντων, ο τοιούτος καθορισμός, λαμβάνων υπ' όψιν το δια των, ως άνω, δικαστικών αποφάσεων διαμορφωθέν δίκαιον, δεν δύναται να θίγη τα δια των αποφάσεων αυτών κριθέντα, έστω, δηλαδή, και αν, κατά την κρίσιν της οικείας επιτροπής, ή αρμοδίας υπηρεσίας, η εξενεχθείσα, περί την

κυριότητα ορισμένου ακινήτου, δικαστική κρίσις δεν είναι ορθή, η οποία κρίσις δέον, κατά τον καθορισμόν του παλαιού αιγιαλού εις ορισμένην περιοχὴν να παραμένῃ ἀθικτος και να ορίζεται το εκάστοτε συγκεκριμένο ακίνητο ως μη καταλαμβανόμενο εκ του τοιούτου καθορισμού παλαιού αιγιαλού, εν ὧφι και του ὅτι δια την μετάστασιν παλαιού αιγιαλού εις την ιδιωτικὴν κτήσιν του δημοσίου, (ορ. Ἀρθρο 2 παρ. 5 Ν. 2971/2001), προϋποτίθεται πράγματι παλαιός αιγιαλός, προϋπόθεσις οποία δεν συντρέχει ενταύθα.

Εθεωρήθη

Αθήνα, 16/4/08

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Χρήστος Τσεκούρας
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Ανδρέας Φιτράκης
Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.

